

موقوفه است و این مسئله اشکالی ندارد شاهزاده سلیمان میرزا هم اصل قانون اساسی و هم مواد نظام نامه را خواندند و توضیح دادند و تصور می کنند آقایان بایک رأی می توانند مطالب را ختم کنند بکمیسیون فعلی رجوع می کنند بکنند بکمیسیون سابق مراجعه می کنند بکنند اختیار با مجلس است اگر مادر کمیسیون بودجه فعلی این اجازه را خواستم برای عملی شدن مطلب بود و اگر فیر از این می کردیم ممکن بود در آتیه مورد اعتراض واقع شویم. چنانچه شاهزاده سلیمان میرزا هم بیان فرمودند و اگر کرده پانزده دقیقه دیگر مذاکره شود و مسئله ختم شود بهتر است.

رئیس - آقای مستشار السلطنه (اجازه)

مستشار السلطنه بنده تصور می کنم قضیه این طور ساده نیست که آقای مخبر تلمی فرمودند اگر مجلس شورای ملی تصدیق کند که کمیسیون بودجه سابق بودجه همدساله و مسائلی که از امروز به بعد بکمیسیون احاله می شود رسیدگی کند دچار زحمت و مشکلاتی می شود و اگر قابل شود کمیسیون فعلی بمسائل گذشته رسیدگی کند در اطراف این مسئله هم باید مذاکراتی بشود و بنده هنوز نظر موافق یا مخالفی بزار ابریت کمیسیون بودجه نگرفته ام ولی چون وقت گذشته و آقایان هم باید در این مسئله باین قسمی مذاکره نموده و تصمیم قطعی اتخاذ کنند این بود که پیشنهاد کردم بماند برای جلسه فردا و گمان نمی کنم در ظرف ۲۴ ساعت هم تاخیر این امر چندان ضرری داشته باشد.

رئیس - رای می گیریم بی پیشنهاد آقای مستشار السلطنه آقایانی که پیشنهاد ایشان را تصویب می کنند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد سی و هشت نفر آقایان رای داده اند بقیه مذاکرات در این موضوع میماند برای جلسه فردا دستور جلسه فردا دو ساعت و نیم قبل از غروب

اولا همین موضوع راجع بکمیسیون بودجه که مطرح مذاکره بود ثانیاً قانون موقتی هیئت منصفه اگر وقتی باقی مانده قانون استخدام که امروز توزیع شده است و بعد تمین کمیسیونها کمیسیون خارجه هفت نفر

حائری زاده - بنده پیشنهاد می کنم هشت نفر معین شود

رئیس - فردا در موقع انتخاب فرمائید عجلتاً برای استحضار خاطر آقایان عده اعضاء کمیسیونها اعلام می شود کمیسیون داخله دوازده نفر کمیسیون

معارف دوازده نفر کمیسیون پست و تلگراف و فواید عامه و تجارت هشت نفر رئیس - آقای سلیمان میرزا راجع بدستور فرمایشی داشتند سلیمان میرزا - راجع بقانون استخدام می خواستم عرض کنم که فرمودید

رئیس - دوقدره لایحه از طرف کمیسیون فواید عامه رسیده یکی راجع بجلو گیری از امراض حیوانات و نباتات دیگر تقاضای وجه شده است برای ساختن راههایی که عرض می کنم.

راه دماوند بفرورز کوه و از فرورز کوه بسمان دیگر از فرورز کوه بسواد کوه و هلی آباد و از هلی آباد به بارفروش و ساری و از ساری به بندر جرز - راه دزدآب به مشهد راه بوشهر به شیراز - راه کردستان بهمدان - راه قزوین بزنگان - کمیسیونها که معین فرمودید مراجعه به کمیسیونهای مربوطه.

آقای سید یعقوب (اجازه)

آقای سید یعقوب - قانون هیئت منصفه شاید فردا طبع نشود و بما نرسد رئیس - تا فردا طبع می شود و بشما می دهند اگر تا فردا بشما نرسید و تقاضای فوریت شد شما در فوریتش رأی ندهید یعنی اگر نخواستید

آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - راجع بانضمام خلیجستان بعرضه حکومتی قم چون جزئی است خوب است جزء دستور شود رئیس - اگر وقت شد در آنهم مذاکره می شود

آقا میرزا ابراهیم قمی (اجازه)

آقا میرزا قمی - بنده راجع بانضمام خلیجستان بعرضه حکومتی قم می خواستم عرض کنم

رئیس - راجع بدستور مخالفی نیست (اظهاری نشد) مجلس ۳ ساعت و نیم از شب گذشته ختم شد

رئیس مجلس مؤتمن الملک

جلسه صد و پنجاه و پنجم صورت مشروح مجلس روز چهارشنبه بیست و پنجم میزان ۱۳۰۱ مطابق بیست و ششم صفر الخیر سنه ۱۳۴۱ مجلس نیم ساعت قبل از غروب برپاست

آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید (صورت مجلس لایله گذشته را آقای امیر ناصر قرائت نمودند)

رئیس - گویا نسبت بصورت جلسه ایرادی نباشد (بعضی گفتند خیر)

رئیس - صورت جلسه تصویب شد مطالبی که جزو دستورات است اولاً راپرت کمیسیون بودجه ثانیاً قانون موقتی هیئت منصفه ثالثاً قانون استخدام و رابعاً راپرت کمیسیون داخله راجع بانضمام خلیجستان بعرضه حکومتی قم

آقای قمی (اجازه)

آقا میرزا ابراهیم قمی - بنده تقاضا می کنم راپرت کمیسیون داخله راجع بانضمام خلیجستان بعرضه حکومتی قم مقدم باشد و در اول جلسه مطرح شود.

رئیس - آقای سلیمان میرزا (اجازه)

سلیمان میرزا - بنده تقاضا می کنم قانون استخدام بعد از راپرت کمیسیون داخله که آقای قمی تقاضا نمودند مطرح شود

رئیس - اول بتقاضای آقای قمی رای می گیریم بعد بتقاضای آقای سلیمان میرزا نسبت بتقاضای آقای قمی مخالفی نیست!

(گفته شد خیر)

رئیس - راجع بتقاضای آقای سلیمان میرزا چطور

آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده نظر بادله که در موقع خودش عرض خواهم نمود مذاکره در قانون موقتی هیئت منصفه را بر همه اینها مقدم می دانم و تقاضا می کنم بآقایان قبول فرمایند بعد راپرت کمیسیون داخله راجع بانضمام خلیجستان بعرضه حکومتی قم مطرح و مذاکره شود.

رئیس - آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای محقق الملام (اجازه)

محقق الملام - عرایض بنده گفته شد.

رئیس - آقای نظام الدوله ، نظام الدوله - بنده راجع بقانون هیئت منصفه عرضی دارم.

رئیس - اول بناشد راپرت کمیسیون داخله راجع بانضمام خلیجستان بعرضه حکومتی قم و در ثانی قانون استخدام مطرح شود حالا اگر مخالفی هست

آقای آقا میرزا سید حسن (اجازه)

آقا میرزا سید حسن کاشانی - بنده موافقم که قانون استخدام بعد از راپرت کمیسیون داخله جزء دستور گذارده شود رئیس - رای می گیریم به پیشنهاد آقای سلیمان میرزا آقایانیکه پیشنهاد ایشان را تصویب می کنند قیام فرمایند

(عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد . يك نفره راپرت از کمیسیون عرایض و مرخصی راجع بمرخصی آقایان و کیل الملک رسیده است ایشان دو ما همه تقاضای مرخصی نموده اند و کمیسیون چهل و پنجروزه تصویب کرده است در این باب مخالفی هست یا خیر آقای سلیمان میرزا

(اجازه)

سلیمان میرزا - بنده نسبت بتمام اجازه های مرخصی که به مجلس می آید از دو نقطه نظر مخالفت دارم

اولاً - عرض می کنم خوب است حقوق خود را که در ایام مرخصی می گیرند به کتابخانه مجلس اختصاص بدهند که خدمتی بمعارف شده باشد و حقیقتاً هم نباید حقوق بگیرند زیرا حقوق در مقابل کار است و وقتی آقایان برای کارهای شخصی خودشان میروند نباید حقوق بگیرند و چون تکلیف این مسئله در نظامنامه داخلی معین نشده است بنده بطور تقاضا و تمی عرض می کنم خوب است آقایانی که مرخصی می گیرند حقوق ایام مرخصی خود را بکتابخانه مجلس تخصیص بدهند

تا بدین وسیله موفق بداشتن کتابخانه منظمی برای مجلس بشویم و ثانیاً در راپرت کمیسیون می نویسند از ساعت حرکت محسوب می شود بنده عرض می کنم از ساعت حرکت اعتبار غیر محدود است و ممکن است تا ۳ ماه تمام بعد از گرفتن مرخصی هم نروند پس بهتر این است در راپرت قید شود مثلاً یک هفته بعد از گرفتن اجازه باید حرکت کنند تا عده اعضاء مجلس همیشه معلوم باشد و اگر آقایان این دو مسئله را قبول کنند بنده دیگر مخالفتی ندارم زیرا برای نمایندگان بعضی کارها روی می دهد و مجبورند حرکت کنند.

رئیس - آقای محقق الملام اجازه

حاج میرزا مرتضی - مخبر - فرمایشات حضرت والا .

رئیس - (خطاب بآقای محقق الملام) پس جنابعالی تأمل فرمائید آقای مخبر اظهاراتشان را بکنند بعد فرمائید

حاج میرزا مرتضی - فرمایشات حضرت والا مخالف بانظامنامه داخلی مجلس است زیرا اولاً مطابق نظامنامه در صورتی که کسی تقاضای مرخصی بنمایند و مجلس اجازه بدهد می تواند از حقوق خود استفاده نماید و ثانیاً ایشان در بعضی موارد این مسائل را تکرار می کنند ولی در بعضی اوقات ساکت هستند زیرا همین مرخصی! آقای شیخ الاسلام اصفهانی هم داده شد و در آن موقع اظهاری نکردند اما در این مورد برخلاف نظامنامه می گویند حقوقشان را بکتابخانه مجلس تحصیل بدهند بطول

مسئله مرخصی و استفاده از حقوق در تمام دوائر دولتی هم معمول است و در اینصورت بنده نمی دانم از چه نقطه نظر ایشان چنین فرمایشی را می فرمایند که حقوق ایام مرخصی را بگیرند و راجع به موقع حرکت هم عرض می کنم علت این مسئله این است که تا روزی که وکیل حرکت نکرده به مجلس می آمد و کار می کند اما از روزیکه حاضر نشد ابتداء مرخصی او محسوب بود

رئیس - آقای محقق العلماء اجازه

محقق العلماء - بنده عرض می کنم علاوه بر اینکه در خود مجلس این بیانات شاهزاده سلیمان میرزا مؤمن ببعض و سگفر بعض است این ترتیب در تمام ادارات جاری است که یکماه دو ماه یا بیشتر یا کمتر اجازه مرخصی میگیرند در پارلمان هم سابقه دارد و این مطلب را هم برای خودم هم عرض می کنم چون یکماه قبل تقاضای مرخصی بنده هم به مجلس آمده اگر فرمایشات شاهزاده بخواند سابقه بشود بنده ادعا می کنم که دولت وقت ۲۰ هزار تومان راجع بتأخیر حرکت به بنده ضرر زده است و اسنادی هم در دست دارم و این فرمایشات شاهزاده را برخلاف عدل و انصاف میدانم

رئیس - آقایان مذاکرات را کافی می دانند؟

(بعضی گفتند کافی است)

سلیمان میرزا - بنده توضیحی دارم و با کافی بودن مذاکرات نسبتی که به بنده میدهند جبران نمی شود

رئیس - مختصراً توضیح بدهید

سلیمان میرزا - هم آقای مغبر و هم آقای محقق العلماء و اساتیدشان جای دیگر بود و به ریاض بنده وقت نفرمودند زیرا بنده عرض کردم تقاضای من حقوقشان را به کتابخانه مجلس تخصیص بدهند و آقای مغبر می فرمایند برخلاف نظامنامه است که من می گویم ایشان نظامنامه داخلی را ملاحظه نفرموده اند.

مهر - نظامنامه را ملاحظه کرده ام سلیمان میرزا - راجع بفرمایش آقای محقق العلماء عرض می کنم مؤمن ببعض و سگفر بعض نیستیم و همه می دانند که بنده یک نظر دارم و همان را تعقیب می کنم و آنها را که مؤمن ببعض و سگفر بعض می کنند همه میشناسند و محتاج معرفی نیست حقوقهم در ازاء خدمت است ۳۰۰ تومان راهم نباید بدون جهت به کسی داد و در موضوع هیچکس هم من رأی نداده ام

رئیس - رأی می گیریم به رایرت کمیسیون مرخصی آقایانی که مرخصی ۴۵ روزه آقای وکیل الملک را تصویب می کنند قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد و رایرت کمیسیون داخله قرائت میشود

(بمضمون زیر قرائت شد)
(خبر از کمیسیون داخله بمجلس شورای ملی)

کمیسیون داخله در جلسه ۲۵ خود که مطابق دوازدهم میزان ۱۰۳۱ است طرح قانونی اتصال خلجستان را به حوزه حکومتی قم که باین کمیسیون ارجاع گردیده بود تحت مطالعه در آورده و ما موافقت نظر کفالت وزارت داخله بموجب مواد ذیل تصویب و بمجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید

ماده اول - مجلس شورای ملی انفصال خلجستان را از حوزه حکومتی عراق و الحاق آنرا به حوزه حکومتی قم تصویب می نماید

ماده دوم - وزارت داخله مکلف است از تاریخ تصویب این قانون تا یکماه وسایل اجراء این قانون را فراهم سازد

رئیس - پس بماده اول رأی می گیریم. آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم مجدداً قرائت میشود و رأی می گیریم (مجدداً قرائت شد)

رئیس - در ماده دوم مخالفی نیست؟ آقای حاج شیخ اسدالله (اجازه)

حاج شیخ اسدالله - با توضیحی که آقای مغبر نسبت مأمور مالیه و غیره دادند انحصار دادن اجرای آن وزارت داخله کافی نیست و باید نوشته شود وزارت داخله و وزارت مالیه تا یکماه دیگر وسایل اجرای این قانون را باید فراهم بیاورند

رئیس - آقای محمد هاشم میرزا (اجازه)

محمد هاشم میرزا - بنظر بنده هیچ اشکالی نخواهد داشت که نوشته شود دولت وسایل اجرای این قانون را فراهم بیاورد زیرا دولت مجری این قانون است و انحصار بیک وزارت خانه هم داده نشده

مغبر - اجرای مدلول ماده یعنی الحاق خلجستان به حوزه حکومتی قم با وزارت داخله است ولی سایر وزارتخانه ها باید در انضمام ادارات خود به حوزه حکومتی قم مبادرت نمایند و با اصل مطلب (الحاق خلجستان به حوزه حکومتی قم) که وزارت داخله باید انجام دهد

رئیس - رأی می گیریم بماده دوم آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. در کلیات مخالفی نیست؟ (گفته شد خیر)

رئیس - رأی می گیریم بمجموع هر دو ماده را تصویب می کنند قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده اول قرائت می شود

(بشرح ذیل قرائت شد)
ماده اول - مجلس شورای ملی انفصال خلجستان را از حوزه حکومتی عراق و الحاق آنرا به حوزه حکومتی قم تصویب مینماید

رئیس - در این ماده مخالفی نیست؟ (بعضی گفتند خیر)

رئیس - ماده دوم قرائت میشود (بمضمون ذیل خوانده شد)

ماده دوم - وزارت داخله مکلف است از تاریخ تصویب این قانون تا یکماه وسایل اجراء این قانون را فراهم سازد

رئیس - در این ماده مخالفی هست یا خیر. حالا باید تعیین بفرمایند که يك شور بشود یا دو شور. چون جزء منافع محلی محسوب میشود ممکن است يك شور ممین فرمائید در يك شور کسی مخالف هست (گفتند خیر)

رئیس - پس بماده اول رأی می گیریم. آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم مجدداً قرائت میشود و رأی می گیریم (مجدداً قرائت شد)

رئیس - در ماده دوم مخالفی نیست؟ آقای حاج شیخ اسدالله (اجازه)

حاج شیخ اسدالله - با توضیحی که آقای مغبر نسبت مأمور مالیه و غیره دادند انحصار دادن اجرای آن وزارت داخله کافی نیست و باید نوشته شود وزارت داخله و وزارت مالیه تا یکماه دیگر وسایل اجرای این قانون را باید فراهم بیاورند

رئیس - آقای محمد هاشم میرزا (اجازه)

محمد هاشم میرزا - بنظر بنده هیچ اشکالی نخواهد داشت که نوشته شود دولت وسایل اجرای این قانون را فراهم بیاورد زیرا دولت مجری این قانون است و انحصار بیک وزارت خانه هم داده نشده

مغبر - اجرای مدلول ماده یعنی الحاق خلجستان به حوزه حکومتی قم با وزارت داخله است ولی سایر وزارتخانه ها باید در انضمام ادارات خود به حوزه حکومتی قم مبادرت نمایند و با اصل مطلب (الحاق خلجستان به حوزه حکومتی قم) که وزارت داخله باید انجام دهد

رئیس - رأی می گیریم بماده دوم آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. در کلیات مخالفی نیست؟ (گفته شد خیر)

رئیس - رأی می گیریم بمجموع هر دو ماده را تصویب می کنند قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده اول قرائت می شود

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)
رئیس - تصویب شد بقیه مذاکرات رایورت کمیسیون بودجه که دیشب مطرح شد قرار شد بماند برای امشب

(بمضمون ذیل قرائت شد)
ماده ۱۸ نظامنامه داخلی مقرر داشته است بکمیسیون بودجه که در اول هر دوره تشکیل می شود ولوایح خرج مربوط سال بعد را تهیه نماید کمیسیون بودجه قبل که در سنه تخافو قبل تشکیل شده بود بعد از پیشنهاد بودجه اعتبار ایتالیل که از طرف مجلس در تاریخ دوم حوت تخافوی قبل تصویب مشغول رسیدگی بودجه ها جزء سنه ایتالیل شده و اغلب از آنها را قبل از انقضای دوره خود به مجلس تقدیم کرده است ولی علاوه بر اینکه قسمت عمده بودجه های پیشنهاد شده از طرف کمیسیون سابق به تصویب مجلس نرسیده يك قسمت هم از بودجه جدید تشکیل شده است لازم است از طرف مجلس شورای ملی بکمیسیون قلمی اجازه داده شود که در ضمن ادای وظیفه خود که بر طبق نظامنامه تهیه بودجه ولوایح خرج سنه تنکوز قبل است مشغول به تکمیل کار های ناقص کمیسیون قبل نشود تا بودجه های سنه جاریه ولوایح دیگری که مربوط به خارج سنه ایتالیل است معوق نماند مغبر کمیسیون فیروز

رئیس - آقای سلیمان میرزا اجازه

سلیمان میرزا - بنده تقاضای تغییر دستوردارم که ...

(جمعی گفتند مخالفی نیست)
سلیمان میرزا - اجازه بفرمائید بنده هر ایضاً را بکنم آنوقت به فرمایند مخالفی نیست و بعد از مذاکرات دیشب چون اخیراً آقایان نمایندگان مصمم شده اند در مطالبی که مذاکرات طولانی دارد در خارج مذاکره بفرمایند و بکراه حلی برای آن پیدا به کنند که وقتی بمجلس می آید وقت مجلس زیاد تلف نشود و بعد از مذاکرات دیشب امروز عصر در خارج از دستجات مختلف چند نفر همین شد که بنشینند در این مسئله مذاکره کنند و يك وجه خلی برای آن پیدا کنند و چون زنک زده شد نتوانستند نتیجه بگیرند و نباشد پیشنهاد کنم این مطلب از دستور امشب خارج شود تا در خارج مذاکرات نموده رأی بگیریم بعد جز دستور شود همین دلیل هم هست که قبل از هر ایض بنده آقایان فرمودند مخالفی نیست

رئیس - در این باب مخالفی نیست؟ (گفتند خیر)

رئیس - قانون موقتی هیئت منصفه مطرح است. تقاضای فوریت شده است اول باید در فوریت یعنی يك شور رأی بگیریم و گمان می کنم اجازه هائیکه آقایان خواسته اند برای اصل مطلب است. اما باید بدوا مذاکره در لزوم و عدم لزوم

رئیس - رأی می گیریم بمجموع هر دو ماده را تصویب می کنند قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده اول قرائت می شود

